

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	24 korona.
Fél évre	12 korona.
Negyed évre	6 korona.
Egy óra	2 korona.
Egyes szám ára	8 fillér.
Vidéken	10 fillér.

Megjelenik mindennap hétfőn és
ő ünnep után való napon is. o

NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

KOLOZSVAR,
1905. január 13., péntek

HIRDETÉSI DIJAK:
Nyilttér sora: 50 fillér. — Üzleti hirdetések megállapodás szerint. — Apró hirdetések: Egy szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

A szerkesztőség és kiadóhivatal Jókai-utca 15. szám alatt van. — Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség. o

TELEFON-SZÁM: Szerkesztőség: 503.
Kiadóhivatal; 379.

Az ellenzék nagygyűlése.

Jelölések — Küldöttség Wesselényi bárónál és Pisztory dr.-nál.

— Saját tudósítónktól. —

Gyűlést tartott tegnap az ellenzék: viharzó és csatára kész tömeg előtt, mely lelkesült éljenzése, tomboló tetszése és tüzelő heve révén két férfiut magas megtiszteltetésbe akar részesíteni, s két embernek a fejét követelte. Wesselényi Miklós bárót és Pisztory Mórt a törvényhozók közé óhajtja bevinni Kolozsvár független népe, — s a régi képviselőknek: Feilitzsch bárónak, meg Hegedüs Sándornak kezéből ki óhajtja ütni a mandátumot, minek megtartásához olyan hisztérikus idegességgel ragaszkodnak.

Tutsek Sándor dr. a gyűlés egyik szónoka megvilágosította a kolozsvári választás mély, és minden más város mostani alkotmányos küzdelmének fontosabb jelentőségét. Vonatkozik ez különösen a II. kerületre, a hol nemcsak személyt, elvet, hitvallást és politikai nézetet fog a győzelem összetörni, hanem hetike komisszáriusának leteperése révén egy olyan rendszer kap vérző és nehéz sebet, a mely ellene tört a tisztességnek, jognak, és törvénynek. Egy máshol megválasztott ellenzéki képviselő, csak a függetlenségi párt szaporulati értékét jelenti, — nálunk a Feilitzsch báró letörése közvetlenül mély lánzsadófés a korupciós uralom testébe. Feilitzsch báró hetvenkedő paránya volt ennek az uralomnak, az ő összemorzsolása egyenes ökölcsepás. Magyarország második városának ítélete nem csupán szürke igazságkimérés jellegével bír, — de komoly, tartalmas és mélyreható kortűnet leendő, a melynek politikai sulya történelmi koefficienset fog képezni ez időszak zürzavaros kavarodásában, a jogtiprások, és jogkobjások uralmának tizedében. Ezt a körülményt kell a választóknak bölcs belátással mérlegre helyezni, s most, mikor frázisok, hazafias fokosforgatások, zászlók, kokárdák, véresszáju puffogatások és más ilyen korteskellékek amugy

sem váltják ki a gondolkozók lelkéből a hevülést — tüzeljen mindenkit tettekre és cselekedetre ez a sulyos igazság. Feilitzsch báró politikai nevelatlensége és pökhendisége az uralom éretetéből fakadt; ezt az uralmat meg kell tanítani becsületre avval, hogy mágnás darabontját kiröpítjük a kerületéből. És vonuljon utána börszerészniveivel, kuponjaival, újság reklamáival és nagydobjával együtt a bokott vasutazó: Hegedüs Sándor is.

A tegnapi gyűlésen őszintén bevallódott, hogy a szervezetlenség volt az eddigi bukások okozója. Az események azonban új és friss tüzet öntöttek az erekbe, fellobant a tevékenység lángja s most erős és jól kifent fegyverekkel indul az ellenzék a küzdelemben, s acélos hittel hiszi, hogy nem a pajzson, hanem a pajzsával fog visszatérni abból. Jelöltjeinek személye, egyénisége ragyogó tanubizonyosága annak, hogy a mostani ellenzék küzdősorai nemcsak a könnyen hevülő szenvedélyesebb és kevésbé türelmes idealistákból, hanem olyanokból is telik ki, — akik képviselik az előkelő nézetet, a társadalmi tekintélyt, a megfontolt cselekvést, a komoly tetteket és a magasabbrendű gondolkodást . . .

*

Tudósítónk ezekben számol be a tegnapi nagygyűlésről:

A gyűlés megnyitása.

Közel kétezer ember szorongott tegnap délután a városi Vigadó nagytermében, a hol a szövetség ellenzéki pártok képviselő jelölő gyűlést tartottak. Már három óra előtt alig lehetett mozogni a hatalmas teremben s bár a hivatalnok keresked iparos és földművelő elemet a hétköznapi munka elfoglalta, ezek nagyrésze mégis megjelent a monstre gyűlésen, a mely mindvégig lelkes hangulatban és méltóságteljesen folyt le. Három órakor zajos éljenzés között foglalt helyet a gyűlés elnöksége az

emelvényen; a közepén: Kecskeméthy István elnök; körülötte: Tutsek Sándor dr., Tanács József, dr. Óváry Elemér dr. és Papp József dr. Kecskeméthy István elnök megnyitó beszédében előrebocsátotta, hogy valamennyien tisztában vannak a gyűlés céljával s annak politikai fontosságával. A választókat emlékeztette a multra, a melyben már diadalra vezették az ellenzék lobogóját. S ha a közelmúltban sikerült is a kormányparti jelöltnek a kolozsvári választókerületben szavazati többségre szert tenni, ez nem annyit jelent, mintha az ellenzéki szavazók száma csökkent volna, csupán az ellenzék felületességén mult, hogy a választási küzdelemből nem került ki győzedelmesen az ellenzék jelöltje. De a mostani politikai helyzet felrázta az ellenzéki érzelmű polgárságot s most részben azok is a zászló alá tömörülnek, a kik eddig ellene kitűntek. Most félre kell tenni a feltűlést, a kicsinyhitűséget, s a hazajavára és boldogságára győzelemre kell vinni az ellenzék lobogóját. (Közbeiktatások: Ugy lesz!) Felkéri a gyűlést, hogy először az első választó kerület képviselő jelöltjének személyében állapodjon meg. (Éljenzés.)

Tanács József beszéde.

Tanács József azzal kezdte szavait, hogy törvény szerint a parlamenti ciklusnak öt évig kell tartani. A törvény ugyan megengedi, hogy a Házat előbb is feloszlassa a király, de jelen alkalommal ez a feloszlítás törvényellenes volt.

— Ugy van! A király esküje! — Kiáltottak minden felől.

A szónok így folytatta beszédét:

— Ez alkotmány ellenes ténynél talán csak a november 18-iki parlamenti merénylet volt galádabb támadás alkotmányunk fundamentuma ellen.

E szavaknál tört ki először a vihar.

A lelkes polgárság tombolva kiáltotta:

— Abcug Tisza!

— Gyalázat!

— Fel kell kötni!

— Nem forma sértés volt ez, mondotta Tanács, hanem az alkotmány megdöntésének kísérlete.

— Ugy van! — harsogta ezer torok.

Majd kijelentette a szóló, hogy ilyen politikai merényletet a kisebb balkáni nemzetnek, amelyek abban a szerencsés helyzetben vannak, hogy visszanyerték állami függetlenségüket, még megengedhetnek maguknak, de nekünk szerencsétlen ma-

gyar nemzetnek az alkotmány bástyáiból és fundamentumából egy porszemem sem szabad feláldozni.

— Igaz, ugy van, — zugta a gyűlés.

— Mert ha a nemzetet fojtogató bécsi kamari la észreveszi, mondja a szónok, hogy alkotmányunk egyetlen porszemem büntetlenül feláldozzuk s nem szállunk sikra annak védelmére, újra visszalök bennünket a szolgasághoz, mint azt az elmúlt századokban tette. (Zajos helyeslés.) Most ismét ilyen a politikai helyzet. Bécs azt hiszi, hogy a nemzet ellenállási ereje a nyelvünkért vívott küzdelemben megtört s nagy sikeresen támadhatja meg más oldalról alkotmányunkat. Olyan követeléssel állottak elő, mely a parlamenti szólás szabadságot akarja eltörni (közbeiktatások: Gyalázat!) Lehetne itt most a miniszteri felelősségről is beszélni.

— Kitérték bérencek azok, — szólalt meg egy harsány hang a sarokból.

— De most mikor a törvénytelennél kiirt választások előtt állunk, arra kell törekednünk, hogy a bünyös politikai rendszer összetörésére jeles ellenzéki férfiakat küldjünk a parlamentbe. (Zajos éljenzés.)

Tanács ezután a kolozsvári második választó kerület ellenzéki pártjának küzdelmével foglalkozott, a mely a mult ciklusban nem küldhetett ellenzéki képviselőt a parlamentbe.

— Akkor nem volt olyan nagy veszedelem! — kiáltottak közbe.

A szóló lelkes hangon hívja fel a szavazó polgárokat, hogy most a biztos győzelem reményébe szálljanak sikra. Ez a hit minden sikernek feltétele. Most, a mikor legszentebb jogunkkal élhetünk, az alkotmány védelmére kell leszávazunk. (Hosszan tartó éljenzés.) Bátoran kell sikra szállnunk az egész vonalon, hogy képviselőink által ne csak most védelmezzük meg: megsértett alkotmányunkat, hanem hogy a jövőben is biztosítsuk Magyarországot teljes függetlenségét és szabadságát. (Zajos éljenzés és taps.)

— Nagy a veszedelem most mondja a szóló és véres fejjel is vissza kell verni azt, a ki alkotmányunkat megtámadja. (Éljenzés.)

Ezután satirikus képet rajzolt a szóló arról, hogyan képzei ő el az ugrai levél megalkotását. Az ugrai csárdában képzei magát, ahol száz arató, husz kocsis és husz szántóvető csendesen iddögál a becsületes munka után. Egyszer egy renyhé, veszekedő fráter . . .

— Falurossza! Hazaáruló! Gonosz Pista! — kiáltottak közbe.

— Dalolni kezd az a fráter, — folytatja Tanács: *Megverek valakit, vagy engem valakit, de az én Bécsemet szeresse mindenki.* A felháborodott legények erre megverték és kidobták a veszekedő legényt. (Zajos derűtség.) Kis különbséggel így történt ez a parlamentben is. Ezt az ellenállást Tisza István provokálta. (Helyeslés.) Olyasmit kére-

tett a magyar országgyűléstől Bécs javára, a mely felkavarja az egész Házát.

— A kormánynak ez volt a szándéka. Ezzel a kormánnyal rövidesen el kell banni.

— Gaz fickók! — zugták a hallgatók.

— Hogy beszámolhassunk ezzel a sáskahaddal olyan képviselőket kell küldenünk a parlamentben, a kiknek becses a magyar alkotmány. (Közbeküldés: Ugy van!) Ilyen férfiú az, akit én a kolozsvári első választó kerület jeöltjének ajánlok, (Halljuk, halljuk! kiáltások) kinek *puritán jelleme, tudománya, politikai készsége egyaránt tisztelt és becsült*; ezért ajánlom én e kerület jelöltjének *Pisztory Mórt!* (Percekig tartó éljenzés és taps.) Ez a lelkes éljenzés bizonyítja, hogy jó nevet említettem. (Megújuló éljenzés.)

A szülő még *Pisztory* személyével foglalkozott s egy párbeszédet mondott el, ami nem régen köztünk folyt le. Egy ízben a következő kérdést intézte *Pisztory*hoz, amikor az önálló vámterületről beszélgettek:

— Mi lenné, ha véletlenül Ausztria elsüllyedne s a nyugatot egy nagy lyuk elválasztaná Magyarországtól?

Pisztory ezt válaszolta:

— Akkor Magyarországnak más dajkát kellene keresni Ausztria helyett. (Nagy derűtség.)

— Száraz dajka az ugyis. (Megújuló derűtség.)

Tanács szomorodással konstatálja, hogy az országban ma megint két tábor van: kuruc és labanc.

— Hazaárulók, osztrákok, pecsavicsook. — zudultak fel a hallgatók.

— Hol az igazság, kérdezte a szülő, amikor a labancok mindig Bécs pártján állanak? A beszédét pedig ezzel a kuruc igazmondással fejezte be:

Ne higgy magyar a németnek,
Akármivel hitgetnek.

Ad ő olyan nagy levelet,
Mint a kerek köpönyeged,
S pecsétet üt olyat rajta,
Mint a holdnak karimája,
Nincsen abban semmi virtus,
Verje meg a Jézus Krisztus!

(Viharos taps és éljenzés.)

Kecskeméthy István elnök határozatilag kimondja, hogy a gyűlés a kolozsvári első választókerületben *egyhangúlag Pistory Mór egyetemi tanárt jelöli*, (megújuló éljenzés) majd a második választó kerület képviselőjelölésére szólítja fel a gyűlést.

Tutsek Sándor beszéde.

Tutsek Sándor dr. emelkedett szólásra. A népszerű ügyvédet a gyűlés közönsége legott megéljentezte.

— Uraim! Tisztelt választó közönség! — kezdi *Tutsek*. (Halljuk, halljuk! hangzott a teremben.) A kolozsvári második kerületben az ellenzéki jelölt győzelme nagy politikai fontossággal bírna.

— *Ki kell buktatni a lakájt!* — dörgött közbe egy stentori hang.

— A magyar történelem lapjain vörös fonál húzódik s e fonál vezet ahhoz a politikai gaztetthez, a mely november 18-án folyt le a parlamentben. (Ugy van, szóltak a hallgatók.) A kolozsvári második kerület győze mért és lesújtó ítéletét a történelem lapjai meg fogják őrizni. A vörös fonál történetének kezdetéről 10—12 évvel ezelőtt rántották le a leplet, a mikor a bécsi császári titkos levéltárból napvilágra

került egy okmány, a mely elmondja, hogy I. Ferdinánd 1531-ben *menyit fizesett a magyar uraknak*. Miért? Hogy megszerezze magának a magyar koronát. A Habsburgoké szerint tehát megvásárolták ezt az országot. Miért? Hogy gyarmattá tegyék s védelmül szolgáljon a török seregek támadásai ellen. Ettől kezdve csakugyan pénzét és v rét csupán Ausztria javáért áldozta fel ez a szegény nemzet. Így történt ez a későbbi századokban, ezért kelt annyiszor sikra szabadsága védelmére az ország a legnagyobb arányban a 17. század végén és a 18. század elején. Rákóczi is pénzért árultak el s rengeteg javadalmait azoknak adták, a kik a hazát elárulták. II. József a kalapos király is ezt a politikát követte s ugyancsak kegyetlenül azon igyekeztek, hogy Kolonics politikai mondását: Magyarországot először koldussá, azután németté tenni, — megvalósítsák. A magyar kivített, ipart és kereskedelmet rendeletekkel nyomták el s ugy zsákmányolták ki, mint egy gyarmatot.

— Ugy van, ugy van! — hangzott a teremben.

— Az 1848 iki törvényhozás az önálló vámterületet, nemzeti hadsereget és a nemzeti bankot törvénybe iktatta, V. Ferdinánd szentesítette is, de amikor megkelleit volna valósítani, a kamarilla mit sem akart erről tudni. Jött a szabadság harc. Világos után az abszolutizmus, azután a 67. Való, hogy 1867 anynyira — amennyire talpra engedte állni a nemzetet, de szentesített törvényeinket s legfontosabb jogainkat nem adta vissza. Deák Ferencz a 67-es kiegyezés alapján egy művelt és gazdag országot akart fejleszteni, a mely könnyebben kivivhatja teljes függetlenségét, de 1875-ben Tisza Kálmán a bihari pontokban ortodox dogmának hirdette a 67-et, a melyet fejleszteni nem kell, holott a 67 *fejlesztése nélkül Magyarország szabadságának, függetlenségének és gazdaságának fejlődése is lehetetlen*. (Igaz, ugy van, szóltak közbe.) Amde Tisza Kálmán kifejlesztette a 67-et, de — *Ausztria javára*. (Zajos derűtség.) A mostani kormányelnök (Óriási láрма s szűnni nem akaró abcugolás.) is ennek a politikának a híve. Ez a fiatal ember oda akarja láncolni az országot Ausztriához. (Felkiáltások: gyalázat!) Ennek a gyarmatpolitikának testestől s leikestől híve Tisza István (Zaj.) A november 18-iki parlamenti csiny, *gaztett*, indító oka nem az volt, hogy a képviselők lármáztak, hanem egyengetni akarta szolgálhadával az utat az alkotmány testéhez, hogyvan ezt durván megsejtse. (Ugy van, hangzott közbe.) Ennek a gaz merényletnek főszereplője és van eszköze volt az *az idegenből ideszakadt báró ur*, (Óriási derűtség s percekig tartó abcugolás.) *kít szegénypirral* vallottam a második kerület képviselőjének. — (Ugy van, kiáltották a hallgatók.)

— Ennél nagyobb szégyen nem is érthette a várost! szólt közbe egy ismert ügyvéd.

— *Ennek a kiverése*, — folytatta dörgő hangon *Tutsek*, a város becsületbeli kötelessége. Ez az ember nem átalotta az elnöki szék méltóságával és pártatlanságával a leggaládabbul visszaélni, elárulni hazája alkotmányát, kicsufolni a haza szabadságát és függetlenségét. — (Nagy tetszés és helyeslés.) Ilyen ember Kolozsvárat többé képviselő nem lehet. Egy ilyen emberrel nem hasonlíthatom össze br. *Wesselényi* Miklóst, a kit most jelöltül ajánlok.

E szavak után leirhatatlan lelkesedés szállott minden szivbe s orkászertü tombolás tört ki a teremben. A hatalmas éljenzés megrázta a nagyterem ablakait s öt percig csak a lelkes éljen kiáltások, taps, kalap s kendőlobogtatások fejezték ki azt a rajongó lelkesedést, melyel a nagynevű képviselőjelölt személye iránt viseltetik a közönség.

Tutsek nyugalommal várta míg elült a tombolás, azután meghatott szavakban emlékezett meg a nagy *Wesselényi*ről, a mostani jelölt nagyapjáról, aki 1848-ban ugyanebben a teremben az osztrák fogságban megvakulva tapogatózva járt, megcsökölta a budapesti küldöttek trikolorjait s ugy éltette az Uniót, melytől Magyarország boldogságának és szabadságának felvirágzását remélte. (Nagy tetszés.) Azután az unoka becsületes magyar politikáját dicsőítette, aki a hatalom polcán, mint főispán is sikra szállt a nemzet jogai mellett s inkább otthagya a főispáni széket, semhogy vak eszköze legyen a nemzettojtogató osztrák politikának (Viharos éljenzés). A szónok így fejezte be beszédét:

— *Ez az ember igaz hazafi. Őt ajánlom én a kolozsvári második választókerület képviselőjelöltjének!* Most megismétlődött az előbbi frenetikus tombolás, éljenzés és taps a mi percekig tartott.

Kecskeméthy István elnök báró *Wesselényi* Miklóst a gyűlés határozatából a második kerület országgyűlési képviselő jelöltjének jelentette ki. (Viharos éljenzés és taps.)

Papp József értesítette a gyűlés közönségét, hogy dr. *Pisztory Mór január 15-ikén* (vasárnap) délután 3 órakor, báró *Wesselényi* Miklós pedig *január 22-ikén* (szintén vasárnap) tartja meg programmbeszédét a városi Vigadó nagytermében. Egyben indítványozza, hogy a jelölésről küldöttségileg értesítsék a két jelöltet. Báró *Wesselényi* Miklóshoz a következőket kéri küldetni *Tutsek* Sándor dr. vezetése mellett: Dr. Koleszár Sándor, Dr. Várady Aurél, Dr. Papp József, Dr. Tompa Camill, Havas Lázár, Andrásosfzky Dániel, Gombos Ferenc, Magyar Mihály, Dr. Perl Alfréd, Láposi Sándor, Dr. Nagy Zoltán, Sipos Károly, Ábrahám Sándor, Török Sándor, Turchányi Gyula, Tauffer Dezső, Hadházy József, Hadházy András, Hegedüs Alfréd, Gombos Benő, Máté Mihály, Dr. Gergely Albert, Molnár Albert, Fekete Lajos, Gräf Lőrinc, Kilin Sándor, Csiki György. *Pisztory* Mórhoz Tanács József vezetése mellett: Boross György, Merza Gyula, dr. Albert Sándor, Hevessi József, Horovitz Béla, Donogány Gergely, Dr. Deák Albert, Waloberg Márk, Dr. Óvári Elemér, Dr. Hunwald Lajos, Reményik Károly, Adorján János, Juhos József, Terkál Béla, Kunnerth Jakab, Kánti György, Tamásosfzky György, Herczeg Jenő, Sipos József, Könczey Imre, Balázs Gyula, Manás József, Kirschner Jakab, Boross József, Szilágyi István, Adorján József, Nagy Ferenc.

A bejelentést és az indítványt zajos éljenzéssel fogadták.

Végül *Kecskeméthy* István elnök rövid, de annál lelkesebb hangú záróbeszédet tartott, mire az ülés véget ért. — A gyűlés közönsége a legnagyobb rendben, a Kossuthnóta hangjai mellett oszlott szét.

Küldöttségek a jelölteknel.

A jelölt gyűlés által megválasztott küldöttségek azonnal felkeresték a jelölteket, a kik mindketten el-

fogadták a polgártársaik bizalmának, nagyrabecsülésének jeléül szolgáló jelöltséget.

Báró *Wesselényi* Miklós Unió-utcai palotájának egyik pazar fényű szalonjában fogadta a küldöttséget. *Tutsek* Sándor dr. lelkes hangú, tüzes beszédben adta elő küldetésük célját s kérte a nemes bárót, hogy fogadja el a jelölést, a mely egyhangulag és nagy lelkesedéssel történt az imént tartott gyűlésen. Báró *Wesselényi* Miklós meghatva mondott köszönetet a bizalomért s kijelentette, hogy bár nem kereste ezt a kiténtetést, de jelen szomorú politikai viszonyok között hazafias kötelességének tartja polgártársainak kívánatára a küzdelembe menni, a miért a *jelöltséget elfogadja*. — A küldöttek lelkesen megéljeneztek *Wesselényi*t, a ki sokáig szívélyesen elbeszélgetett vendégeivel.

Pisztory Mórál *Tanács* József beszélt s felajánlotta a jelöltséget, a melyet polgártársai a gyűlésen egyhangulag szántak a népszerű egyetemi tanárnak.

Igen érdekes volt *Pisztory* válasza, a melyben kijelentette, hogy a *jelöltséget elfogadja*.

— Ha polgártársaim szavazatukkal a parlamentbe küldenek, — ugymond *Pisztory*, — hazám függetlenségeért fogok küzdeni. Lehet, hogy az Ujpárt programja alapján, lehet, hogy anélkül, de a cél egy marad, *hazám függetlensége*.

A nagyhatású beszéd után zajosan éljeneztek a küldöttek, a kikkel *Pisztory* sokáig társalgott.

Tisza István Kolozsvár ellen.

Városi jövedelem elvonása az állam részére.

— Saját tudósítónktól. —

— január 10.

Tisza István gróf a budapesti IV-ik kerület (belváros) mandátumára aspirál és ezért vasárnap délután a Hungária-szálló nagytermében gondosan megválogatott közönség előtt programmbeszédet mondott. Válogatott közönség előtt azért, mert okulva a vidéken tett tapasztalatokból, Tisza István Budapesten sem mer többé a *nép* előtt szónokolni, hanem csak zárt társaságok előtt, melyeknek javasrészét a fővárosi államrendőrség detektívjei és árfolyam szerint megvásárolt, ad hoc fölruházott „polgártársak” képezik.

Itt a miniszterelnök beszédének kizárólag azon részével foglalkozunk, melyben a töle már megszokott rabulisztikával azt fejtegeti, hogy a városok — és így Kolozsvár is, — helytelenül panaszkodnak terhes *állami feladatoknak a városok költségén való elvégzése miatt*. Tisza erre a következőkkel felel:

Az igazi önkormányzat quintessenciája és lényege az, hogy az önkormányzat ne csupán alárendelt fontosságú helyi ügyek-

tanító és közintézet részére kisebb-nagyobb segélyösszeget ajánlottak a direktorium megbízásából kiutalásra. Foglalkozott a gyűlés az Emke-iskolák s óvodák államosításának, valamint az ifjusági egyesületek szervezésének kérdésével, a melynek megoldását — minthogy az egyesületnek csak segítő és nem szervező hivatása van — a vallás-és közoktatásügyi miniszterium hatáskörébe utal.

Megszavazták a gyűlésen kulturális célokra tiszteletdíjakat és segélyösszegeket, szabadságidőt engedélyeztek tanítóknak és óvónőknek, jóváhagyták az Emke-iskolák és óvodák zárszámadásait és költségvetési előirányzatait, valamint tudomásul vették az egyesület mult havi és második félévi jelentéseit. Az egyesület vagyona várandóságokban, alapítványokban, kötvényekben és készpénzben az 1904. évi december 31-iki állapot szerint kétmillió kilencszázötvennyolcezer nyolcszázkilencvennégy korona 18 fillért tesz ki úgy, hogy csaknem megközelíti a három milliót.

A gyűlés tárgyalta ezután a direktorium indítványát, a mely a többi kulturregyletekkel való érintkezést tartja szükségesnek. E célból megbizta a választmány a direktoriumot, hogy a többi társregysület kiküldöttjeivel lépjen érintkezésbe egy államsorsjáték rendezése iránt. Az értekezletet Budapestre hívnák össze és mint legidősebb és legrégebb elnök gróf Béli Ákos vezetné. De legfontosabb határozata a gyűlésnek az volt, a melylyel a kisbirtokosok országos földhitelintézetnek Erdélyben megindítandó tevékenységét helyeslik és kimondták, hogy a nép javára irányuló törekvésében, a szervezkedésben az egyesület hajlandó segédkezet nyújtani a földhitelintézetnek.

A gyűlés a heterjesztett előterjesztéseket, indítványokat helyesléssel egyhangulag fogadta el, csak is egy pont felett támadt hevesebb vitatkozás, a néhai Orbán Balázs hagyatéka felett, a melyért az egyesület mint utóörökös 12 éve perel már a néhai örökösivel kielégítő eredmény nélkül.

APRÓSÁGOK.

A két flótás. — Cipőszeg és protein.

Jó néhány esztendeje két furcsa flótása volt a kolozsvári Nemzeti Színház zenekarának. Az első flótát az a dr. Kacsóh Pongrácz fujta, akinek „János vitéz”-ét most adják hatvanadszor a Király-színházban, a második flóta pedig Ditrói Mórnak, a Vígyszínház mostani igazgatójának a gondjaira volt bízva. A híres Müller karmesternek azonban nagy baja volt ezzel a két amatőr-flótással. Ditrói a színháznak igazgatója volt, s így a karmester főnöke, Kacsóh doktor pedig az egyik lap kritikusa, tehát a karmester bírja. Így történt aztán, hogy míg a zenekar többi tagjait hibák alkalmával a legbőszebb inzultusokban részesítette, a két flótás úgy fujhatott, ahogy akart. Egyszer a „Parasztbecsület”-et adták, a melyben ennek a két flótának magánszáma van. A zenekar elhallgatott s a karmester odaintett a flótásoknak. De a flótások rosszul számolták a taktusokat, azt hitték, hogy szünetjük van, és hallgattak. A flótaszám elmaradt. Előadás után keservesen panaszkodott a karmester:

— Kérem, — mondta egy habitúnak — ha összeszidom őket, az első flótás holnap leránt a lapban, a második flótás meg kidob a színházból. Hát lehet így dolgozni? Inkább maradjon el a flóta! És a legközelebbi előadáson már inteni se mert nekik...

Marosvásárhelyen nemrégiben egyidejűleg két gyár alakult. Az egyik kukoricából proteint akart előállítani, a másik cipőszeg akart gyártani. Berendezkedtek szépen és egyazon külföldi cégnél meg is rendelték a legszebb és legmodernebb gépeket. Azzal elkezdődött a munka. Elkezdődött, de nem ment sehogysam. A gépek mozogtak, zakatoltak, de se a kukoricából nem lett protein, se a fából cipőszeg. Jöttek a gépszakértők, javították, srófolták, olajozták, de hiába. A munka mind a két gyárban szünetelt.

— Azt meg tudom érteni, — mondta a cipőszeggyáros, — hogy a barátom nem tud kukoricából fehérnyét csinálni. Ez eddig se fért a fejembe. De azt már igazán nem értem, hogy a fából miért nem lesz cipőszeg, mikor ez a legegyszerűbb mesterség a világon!

És csak mikor már a szakértők mind a két gépet agyonjavították, akkor sült ki, hogy a német gépgyáros eltevesztette a címet és — elcserélte a gépeket. A cipőszeggyárnak küldte a kukoricagépet, és a kukoricaszajtolónak a szegfaragó masinát...

ÚJ REGÉNYÜNK!

IGÉZET

cimen új regényt kezdünk meg mai számunkban és föl-hívjuk arra olvasóink figyelmét

PIERRE ELZÉAR

AZ „IGÉZET”

írója és a kitünő délfrancia író ragyogó képzelőtehetséggel és az érdeklődést mindvégig lebilincselő mesészővő képességgel, ebben a regényben minden kiváló, hazájában csodált képességét megcsillogtatja.

AZ „IGÉZET”-BEN

egy megrázó kimenetelű szerelmi tragédia játszódik le szemünk előtt. A bizonytalanság homályából mind határozottabb alakban lépnek elénk a regény hősei indulataikkal, szenvedélyeikkel, büneikkel s az író, minden alaknak cselekedeteit és életét, a lélektan törvényei szerint állítja elénk.

AZ IGÉZET

egyben a francia igazságszolgáltatásnak is hü képét adja és nemcsak rendkívül érdekes regény, hanem meszerien megrajzolt képe a francia felsőbb osztályok romlottságának is, mely állszenteskedésbe burkolódzva tör a legnagyobb bűnökkel a közérkölség és biztonság ellen.

MULATSÁG.

Farsangi napló.

Január, 14. Művészbál, New-York.
 „ 14. Iparosok háziestélye, egyleti helyiség.
 Január 15. Munkások tea-estélye, Torna-Vivóda.
 „ 21. Megyei piknik, Megyeháza.
 Január 28. Nőgyűlés fillér-estélye, New-York.
 „ 28. Piros kaliko-estély.
 Január 29. Könyvnyomdászok tea-estélye, Torna-Vivóda.

Február 1. Vörös-kereszt-estélye, Vigadó.
 „ 1. Református diákbál, New-York.
 Február 4. Tiszti-estély, New-York.
 „ 11. Városi tisztviselők bálja, Vigadó
 „ 11. Megyei piknik, Megyeház.
 „ 18. Birósági piknik, New-York.
 Március 4. Dávid Ferenc-estély, New-York.
 „ 11. Megyei piknik, Megyeház.

LEGUJABE.

— A „NAPLO” távirati és telefon-tudósítása. —

Bánffy Dezső báró programmbeszéde Pápán.

Budapest, január 12. (Saj. tud.) Pápáról táviratozzák, hogy Bánffy Dezső báró Pápán ma tartotta programmbeszédét. Este fáklyazenével tisztelte meg Bánffyt a polgárság. Később nagy tüntetések voltak a kormány ellen.

Az ellenzék a tisztviselőkért.

Budapest, jan. 12. (Saj. tud.) Az ellenzék vezérbizottsága választási felhívást bocsátott ki az ország összes tisztviselőihez, felszólítva őket, hogy lépjenek szolidaritásba. Ne féljenek semmiféle pressziótól, mert a vezérbizottság résen lesz, örökös a választás szabályainak szigorú betartása felett. A politikai üldözés minden egyes esetét parlamenti erejükkel meg fogják torolni.

Letartóztatott képviselő.

Budapest, január 12. (Saját tud.) Hegedűs Béla volt képviselő ötezer korona biztosítékot ajánlott fel és szabadlábra helyezését kérte. A törvényszék vádtanácsa azonban kimondta, hogy csak tizezer korona ellenében helyezi szabadlábra.

József főherceg betegsége.

Fiume, január 12. (Saját tud.) József főherceg állapota súlyosbodott. Katasztrófától tartanak. Ma többször elvesztette eszméletét.

Sikkasztó ügyvédjelölt.

Budapest, jan. 12. (Saját tud.) Szadovszky Zoltán budapesti ügyvédjelöltet sikkasztásért és váltóhamisításért letartóztatták.

Öngyilkos iparos.

Budapest, jan. 12. (Saj. tud.) Mezei Géza budapesti iparos ma délután a Gellért-hegyen előbb kedvesét, Léder Irmát, azután önmagát agyonlőtte. Hátrahagyott levelekből az tűnik ki, hogy közös akarattal mennek a halálba.

A német kereskedelmi szerződések.

Budapest, január 12. (Saját tud.) Ma Tisza lakásán éjjelleg tárgyalták a német kereskedelmi szerződések ügyét. A tárgyaláson osztrák miniszterek is vettek részt.

A megyék tiltakozása.

Budapest, jan. 12. (Saját tud.) Heves és Csanádmegyék mai rend-

kívüli közgyűlésükön tiltakozásukat fejezték ki a törvénytelen házfelosztás ellen.

NAPLO.

— Hírek. —

* Szobrot Kossuthnak. Rég ideje már, hogy Kolozsvárt tervbe vették egy Kossuth-szobornak felállítását. Minthogy azonban az érdeklődés felette lanya, a szobor ügye is ólomlábon halad előre. Legtöbb tevékenységet a szobor-bizottság fejt ki, de az adakozási szellem hiánya miatt csak jelentéktelen eredményeket képes felmutatni. A tegnap is ülésezett a szobor-bizottság és Herepei Gergelynek, a Kossuth-asztaltársaság tagjának indítványára kimondták, hogy országos gyűjtést indítanak és az agitációba bevonják az összes kulturális egyleteket, színházakat, papokat, tanítókat, községi és állami hivatalokat, nemkülönben a kikre leginkább számítanak — az egyetemi ifjuságot. Végül beszámoltak az újabb adományokról. E szerint Keresztesi Pál 49 K. 10 fillért, Eisler Mátyás 35 koronát, Dózsa Endre alispán az egyes gyűjtőveken 21 kor. 22 fillért, 29 K. 20 fillért, 7 koronát, 33 kor. 30 fillért, 10 koronát és így összesen 184 korona 82 fillért gyűjtött össze a Kolozsvárt felállítandó Kossuth-szobor javára. A szoborra eddig ötezer korona van összegyűjtve. A bizottsági ülésen dr. Kossutány Ignác egyetemi tanár elnökölt.

* Segély iskolák részére. A gyermekbékási római katolikus iskola berendezésére az erdélyrészi magyar köznevelődési egyesület négyezeröttszáz koronát, a marosszentkirályi evangélikus református tanítói lak építésére egyszermindenkorra ezer korona segélyt szavazott meg, azonkívül kimondotta, hogy a magyarokereki iskolát államosíttatja. Kiutalt továbbá az alsójárjai magán óvoda és a szilagyvecsei görög katolikus tanító részére száz-száz koronát, valamint száz kor. segélyt folyósított a kolozsvári iparművészeti kiállítás céljaira. A besztercei Emke óvodát pedig, miután a költségvetési előirányzatban hiány mutatkozik, négyszázötvenkét korona hat fillérel fogja kisegíteni. Az Emke igazgató választmánya végül kiutalt még a kolozsvári szentferencrendi zárda részére is száz koronát, a zárda épületének tatarozási költségeire.

* Választások a vármegyében. Az új országgyűlést egybehívó királyi kéziratot tegnap délelőtt olvasták fel a vármegyeházán és pedig oly lázas sietséggel, hogy midőn a városi vigadó toronyórája a tizet elköndította, — már tudomásul is vették a királyi leiratot és sebtibe hitelesítették is a rendkívüli ülés jegyzőkönyvét, nehogy színre hozhasson valamelyik független polgár egy félretételi indítványt. Nem volt azonban mitől se tartani, mert a gyűlésen csak huszonhárman vettek részt és senki se indítványozott, csak a főjegyző, kinek előterjesztésére a választások körül teendő intézkedéseket a központi választ-

VÁLASZTÁS ELŐTT.

Pisztory dr. programbeszéde. — A majdnem itt született báró. — Kiáltvány a vasutasokhoz. Barabás Béla távirata.

Felitzsch bukik Margitán is.

Saját tudósítónktól.

Polgártársak!

A kolozsvári szövetséges ellenzék képviselő jelölt nagy gyűlésén

az első választó kerületben

egyhangú lelkesedéssel

Dr. Pistory Mór

egyetemi tanár nevével bontottunk lobogót.

Dr. Pistory Mór Kolozsvár sz. kir. város első kerületének országgyűlési képviselő jelöltje

1905. január hó 15-én (vasárnap) délután 3 órakor

a városi Vigadó nagytermében tartja meg programbeszédét.

Választó Polgárok!

Mielőtt a szavazó urnánál diadalra juttatjátok az alkotmányunk védelmére lobogó nemzeti zászlót: jöjjetek el és hallgassátok meg a mi jelöltünket. Hazaszeretettől lángoló szavaiból merítsünk hitet és reményt alkotmányunk megmentésére és hazánk függetlenségének jövődjére. Jöjjetek el és legyetek ott mindnyájan, akiknek szent a nemzet jövődjéje és ezeréves alkotmánya, amelyet megtámadtak a hatalom bitorlói...

Éljen Dr. Pistory Mór

Kolozsvár szab. kir. város első választó kerületének országgyűlési képviselő jelöltje.

A szövetséges ellenzék pártok kolozsvári vezérbizottsága.

*

A kormánypart meg van sebezve, s vércsöppjei a hivatalos közlöny: a Nemzeti Hírlap hasábjain szivárognak a nyilvánosság elé. Már nem is szivárognak tulajdonképpen, hanem bőséges sugárban omlanak, mint mikor az egyik fél vitörének acélpengéje átszurja a másik torkát, s kiszökken a piros nedű, mely színes előhírnöke a halálnak. A Nemzeti Hírlap a lakájengedelmesség görcsös vonaglásával védi a hatalmat s Wesselényi bárónak meg Pistory dr.-nak rugtat, vén asszonyos fecsegéssel pletykázva ellenük. No de nem baj; ki veszi számba ezt, s minő értéke van ennek? Ezek a csöppnyi dűhsziporkák a visszavonuló hadsereg könnyű lovasságának kétségbeesett viaskodása, fejtelensége, mely csak vág, de nem tudja, hova vág, mint vág s talál-e? Oh szent és jó Isten, ez a fejtelenség milyen kitünő vicceket ellik és táplál. A Nemzeti Hírlap, egyik mult-

kori számában ezt írta Hegedűsről, hogy ő nagy férfiú, mert Kolozsvárt ringatták bölcsőjét, s Feilitzschről, hogy ő kiváló egyéniség mert: — és itt szóról-szóra idézzük, — : majdnem itt született. Na ezek igazán pompázó erények, különösen a Feilitzsch báró majdnem-ékessége, a melynek hangoztatása nemcsak örületesen jókedvre derítő, hanem mutatja, hogy még a legkorlátoltabb lokalpatriotizmust is lehet fokozni. És megtudhatjuk, hogy a politikában mily elsőrendű szerepet játszik a dajkaemlő, a cucli, s az a tudományos nő, a ki oly fürgén mozog, ha jön a nagy pillanat. Ime most mindezekre hivatkozás történik, s a kormánypart örjögő diadallal hirdeti: itt szopott a jelölt, — képviselővé kell tehát lennie. Polgár, ki még a méhben szunnyadsz, add tudtára kedveszüleidnek, hogy sieszenek Kolozsvárra, mert itt kárriert lehet csinálni...!

A kormánypart egyébként pihen egy kissé. Meg kell várni Dorgót, — a ki most a központnál van, — mert hisz a visszatéréskor fog eldőlni, hogy milyen kilátások vannak a sikerre. A hivek kissé elcsüggedtek, mikor a gonosz sajtó azt írta, hogy fogytán a Tisza pénze, ám nemsokára új ragyogás támadt az arcokon, mert hire ment, hogy az egyik közjegyzői irodában kireperáltatták a Wertheimot, s új kulcsot csináltattak hozzá, a mi nyilvánvalóan jelent valamit. A siker tehát kezd asszekurálódni, de az okos gazda előre számít, s — mint a legenda mondja, — az öreg Szamosi meg Smiel Dávid éjjelenként kilátogatnak a temetőbe, hogy listát készítsenek a megbízható halottakról. Ezek a derék tetemek fel fognak még vonulni 26-án, a nagy napon mikor forr majd a szenvedély és a kortes pörkölt.

Feilitzsch báró másik kerületéből, a hol szintén elbuktatják, — ezeket írják a Napló-nak:

Szatmári Mór, a margittai kerület függetlenségi pártjának jelöltje bejárta már kerületének jó részét. A népszerű jelöltet mindenütt kitörő lelkesedéssel fogadták, ámbar a kerületbeli hivatalos kortesek: jegyzők, szolgabírók mindenütt előtte jártak s vesztegetéssel, hatalmi befolyással igyekeznek eltántorítani a hazafias polgárokat. Céljuk érdekében nem válogatják az eszközöket és felháborító dolgokat cselekednek Feilitzsch érdekében. Így egy Jakab Mihály nevű egyén a felső dernai aszfaltipar r. t. ispanja tegnap és tegnapelőtt bejárta a zsidó korcsmárosokat. Előadta, hogy ő „főkortés”; ezuttal

Nyisztor Lajos margittai, főszoigabíró megbízásából közli a korcsmárosokkal, hogy ha nem szavaznak Feilitzschra és hogy ha nem igyekeznek a népet is odaterelni, elveszik tőlük az italmérsi jogot. Előadta továbbá, hogy pénzben nem lesz hiány és hogy ha csak ezen mulik a dolog, akár azonnal is megköthetik a vásárt. Érthető, hogy ilyen módon sikerül egykét bérlőt megrémíteni, de a színejava azért csak azzal válaszol, hogy talán csak nem jön Tisza korcsmát nyitni a Rézaljára. Nem utolsó esz-köz az sem, hogy Nyisztor Lajos azt terjeszti, hogy ha Feilitzsch megbukik, ez neki állásába kerülne. Ezzel a koldusfogással akarják elősegíteni a „nemzeti akarat” megnyilatkozását.

A nép között meg azt hiesztelik, hogy most szabad itatni és vesztegetni, mert ex-lex van s ilyenkor a kuriai bíraskodásról szóló törvény nincs érvényben.

Ilyen eszközökkel küzdenek Szatmári Mór ellen, nem is szólva, hogy — mint már bebizonyult — több ezer forint már is forgalomban van. Mindez azonban hiu erőlködés. Ha sikerül is megteveszteni egynéhány román szavazót, a kerület zöme még mindig Szatmári népszerű nevével megy a küzdelembe s neki óriási többséget biztosítanak. A hol megjelenik és programbeszédet tart, mindenütt határtalan a lelkesedés iránta.

Kár volt tehát Feilitzschot Kolozsvárról Margitára hozni. Vagy talán minden körülmények közt ki akarják buktatni Percet Dezső jobb kezét? A kerület földesurai, a gróf Károlyakkal és gróf Zichy Jenővel az élükön mindent elkövetnek, hogy az ellenzék jelöltje győzzön.

A szövetséges ellenzék ezt a kiáltványt bocsátotta ki:

Felhívás

a kolozsvári vasutasokhoz!

Még nincsen egy esztendeje annak, hogy a chlopi-i hadiparancs szerzője gróf Tisza István a legnagyobb erőszakkal elfojtotta a vasutasok küzdelmeit. — Még nincsen egy esztendeje annak, hogy büntető törvénysek elé állította azokat az embereket, kik az országnak milliókra menő hasznót szereznek. Itt az alkalom a megtorlásra.

Vasutasok egyesüljétek.

Segítetek megtörni a kormányparti vezér osztrák politikáját mely már eddig is gyászba borította minden, az alkotmányért lelkesedő magyar ember szívét.

Tömörüljétek az egyesült ellenzék zászlója alá. Ne féljétek, mert 100 embert nem tud megbosszulni a hatalom. Egy-kettővel éreztheti erejét egy-két embert eltiporhat, de már 100-at nem.

Központi irodánk a főtéren az iparos egyletben van: egy zárt levelezőlapon tudósítson minket az a vasutas, a ki az ellenzék jelöltjére akarja szavazatát adni. Ha az így beadott szavazatok száma a 100-at meghaladja, gyűlésre hívunk egybe benneteket.

Addig neveiteket titokban tartjuk.

Fel a küzdelemre a haza, az alkotmány védelmében.

Kolozsvár, 1905 jan. 12.

A szövetséges ellenzék központi bizottsága.

*

Barabás Bélától a szövetséges ellenzék pártok elnöke, Kecskeméthy István a következő táviratot kapta:

Reám irányuló figyelmetekért hála szívvel köszönetet mondok. Nagyon örülök a békés és sikeres megoldáson. Igaz lelkesedéssel küzdjétek báró Wesselényi Miklós győzelméért.

Barabás Béla.

A hol megunták

a

Barcsay Domokos viceit.

Külön bankett a zsidóknak. — A bánffy-hunyadi mozgalmak.

— Saját tudósítónktól. —

Bánffy-Hunyadról írják a Napló-nak: Az ellenzék választó polgárok kedden tartották meg szervezkedő gyűlésüket Böllöni László ügyvéd elnöke alatt. A gyűlésen résztvett a kerületnek csaknem minden független érzelmi választó polgára és a választás előkészítésére egy 100 tagú bizottságot választott. A jelölt gyűlést vasárnap fogják megtartani. A gyűlés feliratot intézett az egyesült ellenzék vezérő bizottságához, hogy a jelölt személyére vonatkozólag nyilatkozzék. A jelölt gyűlésre több függetlenségi képviselő fog leutazni.

A kormánypart szerdán tartotta meg jelölt ülését, melyen Gyarmathy Zsigmond elnök indítványára Barcsay Domokost, a kerület eddigi képviselőjét jelölték. A gyűlés után nagy evés-ivás volt, külön a keresztények részére s külön a zsidók számára.

A függetlenségi párt nagyon bizik győzelmében, mert a választók Barcsay uraságotól levetett rossz viceit már megelégtették s különösen rossz néven veszik tőle, hogy bennmaradt a szabadelvű pártban s nem csatlakozott a disszidensekhez.

Az Emke választmányi ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, január 12.

Az Emke igazgató választmányja tegnap tartotta meg a város közgyűlési termében rendes havi ülést a melyen gróf Béli Ákos főispán és egyleti elnök betegsége miatt gróf Teleki Domokos elnökölt. A gyűlésen jelen voltak: Sándor József alelnök főtitkár, Merza Lajos főpénztáros, Balogh Károly jegyző, továbbá mint választmányi tagok megjelentek: dr. Bartók György református püspök, Fekete Gábor itélőtáblai elnök, Vuchetich Sándor posta és távirtda igazgató, Dózsa Endre alispán, dr. Márki Sándor egyetemi tanár, Hóry Béla árvaszéki elnök, dr. Csernátó Gyula tanfelügyelő, Pál István apátkanonok, Fekete Nagy Béla városi tanácsos, Polcz Rezső és dr. Weisz József ügyvédek, Kovács Dezső tanár és Kuszko István mértékhitelítési főnök.

Az ülésen a főtitkár és főpénztáros tették meg havi jelentéseiket az erdélyi közművelődési állapotokról, majd beszámoltak az egyesület vagyoni viszonyairól és több iskola,

tanító és közintézet részére kisebb-nagyobb segélyösszeget ajánlottak a direktorium megbízásából kiutalásra. Foglalkozott a gyűlés az Emke-iskolák s ovodák államosításának, valamint az ifjusági egyesületek szervezésének kérdésével, a melynek megoldását — minthogy az egyesületnek csak segítő és nem szervező hivatása van — a vallás-és közoktatásügyi miniszterium hatáskörébe utal.

Megszavazták a gyűlésen kulturális célokra tiszteletdíjakat és segélyösszegeket, szabadságidőt engedélyeztek tanítóknak és óvónőknek, jóváhagyták az Emke iskolák és ovodák zárszámadásait és költségvetési előirányzatait, valamint tudomásul vették az egyesület mult havi és második félévi jelentéseit. Az egyesület vagyona várandóságokban, alapítványokban, kötvényekben és készpénzben az 1904. évi december 31-iki állapot szerint kétfélmillió kilencszázötvennyolcezer nyolcszázkilencvennégy korona 18 fillért tesz ki úgy, hogy csaknem megközelíti a három milliót.

A gyűlés tárgyalta ezután a direktorium indítványát, a mely a többi kultúregyletekkel való érintkezést tartja szükségesnek. E célból megbizta a választmány a direktoriumot, hogy a többi társegyesület kiküldöttével lépjen érintkezésbe egy államsorsjáték rendezése iránt. Az értekezletet Budapestre hívnák össze és mint legidősebb és legrégebb elnök gróf Beldi Ákos vezetné. De legfontosabb határozata a gyűlésnek az volt, a melylyel a kisbirtokosok országos földhitelintézetnek Erdélyben megindítandó tevékenységét helyeslik és kimondták, hogy a nép javára irányuló törekvésében, a szervezkedésben az egyesület hajlandó segédkezet nyújtani a földhitelintézetnek.

A gyűlés a betérjesztett előterjesztéseket, indítványokat helyesléssel egyhangulag fogadta el, csak is egy pont felett támadt hevesebb vitaközlés, a néhai Orbán Balázs hagyatéka felett, a melyért az egyesület mint utóörökös 12 éve perel már a néhai örökösivel kielégítő eredmény nélkül.

APRÓSÁGOK.

A két flótás. — Cipőszeg és protein.

Jó néhány esztendeje két furcsa flótása volt a kolozsvári Nemzeti Színház zenekarának. Az első flótát az a dr. Kacsóh Pongrác fujta, akinek „János vitéz”-ét most adják hatvanadszor a Király-színházban, a második flóta pedig Ditrói Mórnak, a Vigszínház mostani igazgatójának a gondjaira volt bízva. A híres Müller karmesternek azonban nagy baja volt ezzel a két amatőr-flótással. Ditrói a színháznak igazgatója volt, s így a karmester főnöke, Kacsóh doktor pedig az egyik lap kritikusa, tehát a karmester bírja. Így történt aztán, hogy míg a zenekar többi tagjait hibák alkalmával a legbőszebb inzultusokban részesítette, a két flótás úgy fujhatott, ahogy akart. Egyszer a „Parasztbecsület”-et adták, a melyben ennek a két flótának magánszáma van. A zenekar elhallgatott s a karmester odaintett a flótásoknak. De a flótások rosszul számolták a taktusokat, azt hitték, hogy szünetjük van, és hallgattak. A flótaszám elmaradt. Előadás után keservesen panaszkodott a karmester:

— Kérem, — mondta egy habituének — ha összeszidom őket, az első flótás holnap leránt a lapban, a második flótás meg kidob a színházból. Hát lehet így dolgozni? Inkább maradjon el a flóta!

És a legközelebbi előadáson már inteni se mert nekik . . .

Marosvásárhelyen nemrégiben egyidejűleg két gyár alakult. Az egyik kukoricából proteint akart előállítani, a másik cipőszeg akart gyártani. Berendezkedtek szépen és egyazon külföldi cégnél meg is rendelték a legszebb és legmodernebb gépeket. Azzal elkezdődött a munka. Elkezdődött, de nem ment sehogyssem. A gépek mozogtak, zakatoltak, de se a kukoricából nem lett protein, se a fából cipőszeg. Jöttek a gépszakértők, javították, sróftoltak, olajoztak, de hiába. A munka mind a két gyárban szünetelt.

— Azt meg tudom érteni, — mondta a cipőszeggyáros, — hogy a barátom nem tud kukoricából fehérnyét csinálni. Ez eddig se fért a fejembe. De azt már igazán nem értem, hogy a fából miért nem lesz cipőszeg, mikor ez a legegyszerűbb mesterség a világon!

És csak mikor már a szakértők mind a két gépet agyonjavították, akkor sült ki, hogy a német gépgyáros eltevesztette a címet és — elcserélte a gépeket. A cipőszeggyártónak küldte a kukoricagépet, és a kukoricagyártónak a szegfaragó masinát . . .

ÚJ REGÉNYÜNK!

IGÉZET

cimen új regényt kezdünk meg mai számunkban és főlhívjuk arra olvasóink figyelmét

PIERRE ELZÉAR

AZ „IGÉZET”

írója és a kitünő délfrancia író ragyogó képzelőtehetséggel és az érdeklődést mindvégig lebilincselő mesészővő képességgel, ebben a regényben minden kíváló, hazájában csodált képességét megcsillogtatja.

AZ „IGÉZET”-BEN

egy megrázó kimeneteli szerelmi tragédia játszódik le szereink előtt. A bizonytalanság homályából mind határozottabb alakban lépnek elénk a regény hősei indultakkal, szenvedélyekkel, büneikkel s az iró, minden alaknak cselekedeteit és életét, a lélektan törvényei szerint állítja elénk.

AZ IGÉZET

egyben a francia igazságszolgáltatásnak is hü képét adja és nemcsak rendkívül érdekes regény, hanem meszerien megrajzolt képe a francia felsőbb osztályok romlottóságának is, mely állszenteskedésbe burkolódzva tör a legnagyobb bűnökkel a közérkölciség és biztonság ellen.

MULATSÁG.

Farsangi napló.

- Január, 14. Művészbiál, New-York.
 „ 14. Iparosok háziestélye, egyleti helyiség.
 Január 15. Munkások thea-estélye, Torna-Vivoda.
 „ 21. Megyei piknik, Megyeháza.
 Január 28. Nőegylet fillér-estélye, New-York.
 „ 28. Piros kalikó-estély.
 Január 29. Könyvnyomdások thea-estélye, Torna-Vivoda.

- Február 1. Vörös-kereszt-estélye, Vigadó.
 „ 1. Református diákbiál, New-York.
 Február 4. Tiszti-estély, New-York.
 „ 11. Városi tisztviselők biálja, Vigadó
 „ 11. Megyei piknik, Megyeház.
 „ 18. Birósági piknik, New-York.
 Március 4. Dávid Ferenc-estély, New-York.
 „ 11. Megyei piknik, Megyeház.

LEGUJABE.

— A „NAPLO” távirati és telefon-tudósítása. —

Bánffy Dezső báró programmbeszéde Pápan.

Budapest, január 12. (Saj. tud.) Páparól táviratozzák, hogy *Bánffy Dezső báró Pápan* ma tartotta programmbeszédét. Este fáklyászenével tisztelte meg Bánffyt a polgárság. Később nagy tüntetések voltak a kormány ellen.

Az ellenzék a tisztviselőkért.

Budapest, jan. 12. (Saj. tud.) Az ellenzék vezérbizottsága választási felhívást bocsátott ki az ország összes tisztviselőihez, felszólítva őket, hogy lépjenek szolidaritásba. Ne féljenek semmiféle pressziótól, mert a vezérbizottság részen lesz, örökös a választás szabályainak szigorú betartása felett. *A politikai üldözés minden egyes esetét parlamenti erejükkel meg fogják torolni.*

Letartóztatott képviselő.

Budapest, január 12. (Saját tud.) *Hegedüs Béla* volt képviselő ötezer korona biztosítékot ajánlott fel és szabadlábra helyezését kérte. A törvényszék vádtaácsa azonban kimondta, hogy csak *tízezer korona* ellenében helyezi szabadlábra.

József főherceg betegsége.

Fiume, január 12. (Saját tud.) *József főherceg* állapota súlyosbodott. *Katasztrófától tartanak.* Ma többször elvesztette eszméletét.

Sikkasztó ügyvédjelölt.

Budapest, jan. 12. (Saját tud.) *Szadovszky Zoltán* budapesti ügyvédjelöltet sikkasztásért és váltóhamisításért *letartóztatták.*

Öngyilkos iparos.

Budapest, jan. 12. (Saj. tud.) Mezei Géza budapesti iparos ma délután a Gellért-hegyen előbb kedvesét, Léder Irmát, azután önmagát agyonlötötte. Hátrahagyott levelekből az tűnik ki, hogy közös akarattal mennek a halálba.

A német kereskedelmi szerződések.

Budapest, január 12. (Saját tud.) Ma Tisza lakásán éjfélig tárgyalták a német kereskedelmi szerződések ügyét. A tárgyaláson osztrák miniszterek is vettek részt.

A megyék tiltakozása.

Budapest, jan. 12. (Saját tud.) Heves és Csanádmegyék mai rend-

kívüli közgyűlésükön tiltakozásukat fejezték ki a törvénytelen házfelosztás ellen.

NAPLO.

— Hírek. —

* **Szobrot Kossuthnak.** Rég ideje már, hogy Kolozsvárt tervbe vették egy Kossuth-szobornak felállítását. Minthogy azonban az érdeklődés felette lanyha, a szobor ügye is ólomlábon halad előre. Legtöbb tevékenységet a szobor-bizottság fejt ki, de az adakozási szellem hiánya miatt csak jelentéktelen eredményeket képes felmutatni. A tegnap is ülésezett a szobor-bizottság és Herepei Gergelynek, a Kossuth-asztaltársaság tagjának indítványára kimondták, hogy országos gyűjtést indítanak és az agitációba bevonják az összes kulturális egyleteket, színházakat, papokat, tanítókat, községi és állami hivatalokat, nemkülönben a kikre leginkább számítanak — az egyetemi ifjuságot. Végül beszámoltak az újabb adományokról. E szerint Keresztesi Pál 49 K. 10 fillért, Eisler Mátyás 35 koronát, Dózsa Endre alispán az egyes gyűjtőiveken 21 kor. 22 fillért, 29 K. 20 fillért, 7 koronát, 33 kor. 30 fillért, 10 koronát és így összesen 184 korona 82 fillért gyűjtött össze a Kolozsvárt felállítandó Kossuth-szobor javára. A szoborra eddig ötezer korona van összegyűjtve. A bizottsági ülésen dr. Kossutány Ignác egyetemi tanár elnökölt.

* **Segély iskolák részére.** A gyermekbékási római katolikus iskola berendezésére az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület négyezeröttszáz koronát, a marosszentkirályi evangélikus református tanítói lak építésére egyszersmindenkora ezer korona segélyt szavazott meg, azonkívül kimondotta, hogy a magyarokereki iskolát államosíttatja. Kiutalt továbbá az alsójárai magán óvoda és a szilágyvécsei görög katolikus tanító részére száz-száz koronát, valamint száz kor. segélyt folyósított a kolozsvári iparművészeti kiállítás céljaira. A beszercei Emke óvodát pedig, miután a költségvetési előirányzatban hiány mutatkozik, négyezerötvenkét korona hat fillérel fogja kisegíteni. Az Emke igazgató választmányára végül kiutalt még a kolozsvári szentferencsrendi zárda részére is száz koronát, a zárda épületének tatarozási költségeire.

* **Választások a vármegyében.** Az új országgyűlést egybehívó királyi kéziratot tegnap délelőtt olvasták fel a vármegyeházán és pedig oly lázas sietséggel, hogy midőn a városi vigadó toronyórája a tized elkondította, — már tudomásul is vették a királyi leiratot és sebtibe hitelesítették is a rendkívüli ülés jegyzőkönyvét, nehogy színre hozhasson valamelyik független polgár egy félretételi indítványt. Nem volt azonban mitől se tartani, mert a gyűlésen csak *huszonhárom* vettek részt és senki se indítványozott, csak a főjegyző, kinek előterjesztésére a választások körül teendő intézkedéseket a központi választ-

VÁLASZTÁS ELŐTT.

Pisztory dr. programbeszéde. — A majdnem itt született báró. — Kiáltvány a vasutasokhoz. Barabás Béla távirata.

Felitzsch bukik Margitán is.

Saját tudósítónktól.

Polgártársak!

A kolozsvári szövetkezett ellenzék képviselő jelölő nagy gyűlésén

az első választó kerületben

egyhangú lelkesedéssel

Dr. Pistory Mór

egyetemi tanár nevével bontottunk lobogót.

Dr. Pistory Mór Kolozsvár sz. kir. város első kerületének országgyűlési képviselő jelöltje

1905. január hó 15-én (vasárnap) délután 3 órakor

a városi Vigadó nagytermében tartja meg programbeszédét.

Választó Polgárok!

Mielőtt a szavazó urnánál diadalra juttatjátok az alkotmányunk védelmére lobogó nemzeti zászlót: jöjjetek el és hallgassátok meg a mi jelöltünket. Hazaszeretettől lángoló szavaiból merítsünk hitet és reményt alkotmányunk megmentésére és hazánk függetlenségének jövődjére. Jöjjetek el és legyetek ott mindnyájan, akiknek szent a nemzet jövője és ezeréves alkotmánya, amelyet megtámadtak a hatalom bitorlói...

Éljen Dr. Pistory Mór

Kolozsvár szab. kir. város első választó kerületének országgyűlési képviselő jelöltje.

A szövetkezett ellenzéki pártok kolozsvári vezérbizottsága.

A kormánypárt megvan sebezve, s vércsöppjei a hivatalos közlöny: a Nemzeti Hírlap hasábjain szivárognak a nyilvánosság elé. Már nem is szivárognak tulajdonképpen, hanem bőséges sugárban omlanak, mint mikor az egyik fél vitórának acélpengéje átszurja a másik torkát, s kiszökken a piros nedű, mely színes előhírnöke a halálnak. A Nemzeti Hírlap a lakájengedelmesség görcsös vonaglásával védi a hatalmat s Wesselényi bárónak meg Pistory dr.-nak rugtat, vén asszonyos fecsegéssel pletykázva ellenük. No de nem baj; ki veszi számba ezt, s minő értéke van ennek? Ezek a csöppnyi dűhsziporkák a visszavonuló hadsereg könnyű lovasságának kétségbeesett viaskodása, fejtelensége, mely csak vág, de nem tudja, hova vág, mint vág s talál-e? Oh szent és jó Isten, ez a fejtelenség milyen kitűnő vicceket ellik és táplál. A Nemzeti Hírlap, egyik mult-

kori számában ezt írta Hegedűsről, hogy ő nagy férfiú, mert Kolozsvárt ringatták bölcsőjét, s Feilitzschról, hogy ő kiváló egyéniség mert: — és itt szóról-szóra idézünk, — : majdnem itt született. Na ezek igazán pompázó erények, különösen a Feilitzsch báró majdnem-ékessége, a melynek hangoztatása nemcsak örületesen jókedvre derítő, hanem mutatja, hogy még a legkorlátoltabb lokalpatrotizmust is lehet fokozni. És megtudhatjuk, hogy a politikában mily elsőrendű szerepet játszik a dajkaemlő, a cucli, s az a tudományos nő, a ki oly fűgén mozog, ha jön a nagy pillanat. Ime most mindezekre hivatkozás történik, s a kormánypárt örjngő diadallal hirdeti: itt szopott a jelölt, — képviselővé kell tehát lennie. Polgár, ki még a méhben szunnyadsz, add tudtára kedves szüleidnek, hogy sieszenek Kolozsvárra, mert itt kárriert lehet csinálni...!

A kormánypárt egyébként pihen egy kissé. Meg kell várni Dorgót, — a ki most a központnál van, — mert hisz a visszatéréskor fog eldőlni, hogy milyen kilátások vannak a sikerre. A hivek kissé elcsüggedtek, mikor a gonosz sajtó azt írta, hogy fogytán a Tisza pénze, ám nemsokára új ragyogás támadt az arcokon, mert hire ment, hogy az egyik közjegyzői irodában kireperáltatták a Wertheimot, s új kulcsot csináltattak hozzá, a mi nyilvánvalóan jelent valamit. A siker tehát kezd asszekurálódni, de az okos gazda előre számít, s — mint a legenda mondja, — az öreg Szamosi meg Smiel Dávid éjjelenként kilátogatnak a temetőbe, hogy listát készítsenek a megbízható halottakról. Ezek a derék tetemek fel fognak még vonulni 26-án, a nagy napon mikor forr majd a szenvedély és a kortes pörkölt.

Feilitzsch báró másik kerületéből, a hol szintén elbuktatják, — ezeket írják a Napló-nak:

Szatmári Mór, a margittai kerület függetlenségi pártjának jelöltje bejárta már kerületének jó részét. A népszerű jelöltet mindenütt kitörő lelkesedéssel fogadták, ámbar a kerületbeli hivatalos kortesek: jegyzők, szolgabírók mindenütt előtte jártak s vesztegetéssel, hatalmi befolyással igyekeznek eltántorítani a hazafias polgárokat. Céljuk érdekében nem válogatják az eszközöket és felháborító dolgokat cselekednek Feilitzsch érdekében. Így egy Jakab Mihály nevű egyén a felső dernai aszfaltipar r. t. ispanja tegnap és tegnapelőtti bejárta a zsidó korcsmárosokat. Előadta, hogy ő „főkortes”; ezuttal

Nyisztor Lajos margittai főszolgabíró megbízásából közli a korcsmárosokkal, hogy ha nem szavaznak Feilitzschra és hogy ha nem igyekeznek a népet is odaterelni, elveszik tőlük az italmérségi jogot. Előadta továbbá, hogy pénzben nem lesz hiány és hogy ha csak ezen mulik a dolog, akár azonnal is megköthetik a vásárt. Érthető, hogy ilyen módon sikerül egy-két bérlet megrémíteni, de a színjava azért csak azzal válaszol, hogy talán csak nem jön Tisza korcsmát nyitni a Rézaljára. Nem utolsó eszköz az sem, hogy Nyisztor Lajos azt terjeszti, hogy ha Feilitzsch megbukik, ez neki állásába kerülne. Ezzel a koldusfogással akarják elősegíteni a „nemzeti akarat” megnyilatkozását.

A nép között meg azt hiesztelik, hogy most szabad itatni és vesztegetni, mert ex-lex van s ilyenkor a kuriai bíraskodásról szóló törvény nincs érvényben.

Ilyen eszközökkel küzdenek Szatmári Mór ellen, nem is szólva, hogy — mint már bebizonyult — több ezer forint már is forgalomban van. Mindez azonban hiu erőlködés. Ha sikerül is megteveszteni egynéhány román szavazót, a kerület zöme még mindig Szatmári népszerű nevével megy a küzdelembe s neki örídsi löbbséget biztosítanak. A hol megjelenik és programbeszédet tart, mindenütt határtalan a lelkesedés iránta.

Kár volt tehát Feilitzschot Kolozsvárról Margitára hozni. Vagy talán minden körülmények közt ki akarják buktatni Percel Dezső jobb kezét? A kerület földesurái, a gróf Károlyiakkal és gróf Zichy Jenővel az élükön mindent elkövetnek, hogy az ellenzék jelöltje győzzön.

A szövetkezett ellenzék ezt a kiáltványt bocsátotta ki:

Felhívás

a kolozsvári vasutasokhoz!

Még nincsen egy esztendeje annak, hogy a chlopi-i hadiparancs szerzője gróf Tisza István a legnagyobb erőszakkal elfojtotta a vasutasok küzdelmeit. — Még nincsen egy esztendeje annak, hogy büntető törvényszék elé állította azokat az embereket, kik az országnak milliókra menő hasznot szereznek. Itt az alkalom a megtorlásra.

Vasutasok egyesüljétek.

Segítsetek megtörni a kormánypárti vezér osztrák politikáját mely már eddig is gyászba borította minden, az alkotmányért lelkesedő magyar ember szívét.

Tömörüljétek az egyesült ellenzék zászlója alá. Ne féljétek, mert 100 embert nem tud megbosszulni a hatalom. Egy-kettővel éreztetheti erejét egy-két embert eltiporhat, de már 100-at nem.

Központi irodánk a főtéren az iparos együletben van: egy zárt levelezőlapon tudósítson minket az a vasutas, a ki az ellenzék jelöltjére akarja szavazatát adni. Ha az így beadott szavazatok száma a 100-at meghaladja, gyűlésre hívunk egybe benneteket.

Addig neveiteket titokban tartjuk.

Fel a küzdelemre a haza, az alkotmány nevében.

Kolozsvár, 1905 jan. 12.

A szövetkezett ellenzék központi bizottsága.

Barabás Bélától a szövetkezett ellenzéki pártok elnöke, Kecskeméthy István a következő táviratot kapta:

Reám irányuló figyelmetekért hálas szívvel köszönetet mondok. Nagyon örülök a békés és sikeres megoldáson. Igaz lelkesedéssel küzdjétek báró Wesselényi Miklós győzelméért.

Barabás Béla.

A hol megunták

a

Barcsay Domokos viceit.

Külön bankett a zsidóknak. — A Bánffy-hunyadi mozgalmak.

— Saját tudósítónktól. —

Bánffy-Hunyadról írják a Napló-nak: Az ellenzéki választó polgárok kedden tartották meg szervezkedő gyűlésüket Bölöni László ügyvéd elnöke alatt. A gyűlésen résztvett a kerületnek csaknem minden független érzelmi választó polgára és a választás előkészítésére egy 100 tagú bizottságot választott. A jelölt gyűlést vasárnap fogják megtartani. A gyűlés feliratot intézett az egyesült ellenzék vezérő bizottságához, hogy a jelölt személyére vonatkozólag nyilatkozzék. A jelölt gyűlésre több függetlenségi képviselő fog leutazni.

A kormánypárt szerdán tartotta meg jelölt ülését, melyen Gyarmathy Zsigmond elnök indítványára Barcsay Domokost, a kerület eddigi képviselőjét jelölték. A gyűlés után nagy evés-ivás volt, külön a keresztények részére s külön a zsidók számára.

A függetlenségi párt nagyon bizik győzelmében, mert a választók Barcsay uraságotól levetett rossz viceit már megelégtették s különösen rossz néven veszik tőle, hogy bennmaradt a szabadelvű pártban s nem csatlakozott a disszidensekhez.

Az Emke választmányi ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, január 12.

Az Emke igazgató választmánya tegnap tartotta meg a város közgyűlési termében rendes havi ülését a melyen gróf Beldi Akos főispán és egyleti elnök betegsége miatt gróf Teleki Domokos elnökölt. A gyűlésen jelen voltak: Sándor József alelnök főtitkár, Merza Lajos főpénztáros, Balogh Károly jegyző, továbbá mint választmányi tagok megjelentek: dr. Bartók György református püspök, Fekete Gábor itélőtáblai elnök, Vuchetich Sándor posta és távirata igazgató, Dózsa Endre alispán, dr. Márki Sándor egyetemi tanár, Hóry Béla árvaszéki elnök, dr. Csernátó Gyula tanfelügyelő, Pál István apátkanonok, Fekete Nagy Béla városi tanácsos, Polcz Rezső és dr. Weisz József ügyvédek, Kovács Dezső tanár és Kuzskó István mértékhatelési főnök.

Az ülésen a főtitkár és főpénztáros tették meg havi jelentéseiket az erdélyi közművelődési állapotokról, majd beszámoltak az egyesület vagyoni viszonyairól és több iskola,

Ujhelyi M. és Társa

könyvnyomdája

==== Kolozsvár, Jókai-utca 18. ====

Elkészítetnek mindennemű nyomtatványok :

Irodalmi művek, folyóiratok, heti-
lapok, üdvözlő-iratok, váltók és
részvények, meghívók, árjegyzé-
kek, körlevelek, táncrendek, bo-
ritékok, számlák, névjegyek és
nyugták, jegyzékek, brochurok.

Jzléses, tiszta munka. Gyors kiszolgálás.

Telefon-szám 379.

Kolozsvári Friss Ujság Kiadóhivatala.

= Napló =

független politikai napilap

előfizetési ára:

Egy évre . . .	24 korona
Fél évre . . .	12 korona
Negyed évre . . .	6 korona
Egy óra . . .	2 korona
Egyes szám ára	8 fillér.

Kapható a dohányüzletekben és minden elárúsítónál.

BEREGI és TÁRSA

kereskedelmi ügynökségi és biztosítási irodája
KOLOZSVÁR, Ferencz József-ut 42. — Telefon-szám: 551.

Üzletágak:

Aruügynökségi osztályunk
elfogad megrendeléseket fűszer és gyarmatárak minden nemében és szállít hivatalok és intézetek részére irodai kellékeket és nyomtatványokat.

Kereskedelmi osztályunk
elvállal megbízást kereskedők és iparosoknál előforduló fizetésképtelenségeknél az egyezség keresztyülvitelére, nemkülönben csődtömegek, kereskedések, vállalatok, künnlevő követelések eladására.

Biztosítási osztályunk
elfogad életbiztosításokat minden módozat szerint, továbbá csoportos, egyéni baleset és szavatossági, nemkülönben tűz, jég és betöréses lopás elleni biztosításokat a legelőnyösebb feltételek mellett.

Gazdasági osztályunk
vállalkozik földbirtok, erdősegek és városi házak adás-vételének, valamint földbirtok bérbeadásának eszközésére.

Kölcsön osztályunk
közvetít olcsó kamatu kölcsönöket földbirtok és városi házakra, továbbá kereskedők, gyárosok és iparosok részére üzleti váltókra, valamint nyugdíjképes tisztviselőknél fizetésre való előjegyzésre.

Beregi és Társa

cég utján

örök áron eladó

Kolozsvárhoz közel fekvő egy

teljesen felszerelt

birtok,

marha-állomány és gazdasági épülettel, melynek értéke

120000 kor.-át

tesz ki. — Továbbá

551 hold szántó

120 „ réti

80 „ legelő

753 „ öserdő tölgy és más

4 „ gyümölcsös

3 „ szőlő rigolirozott

16 „ belsőség

előnyös feltételek mellett.

Telefon-szám: 551.

Felhívás.

Az „Erdélyrészi általános takaré- és hitelszövetkezet" (Kolozsvár, Ferencz József út 2.) 3 évre szóló **koronás-évtársulatot** indított meg, a melybe való belépésre a t. közönség ezennel tisztelettel felhivatik.

Az évtársulat tagjai 3 éven át hetenként 1, vagy több koronát fizetnek be betéti könyvre s a 3 év leteltével úgy a befizetett összegek, valamint 5% kamatja s az átírási és késedelmi díjakból eredő jövedelem a bank által a tagoknak készpénzben kifizettetik. Az említett jövedelemmel a **betett koronák kamatja 10% -ra is felnöhet.**

A tagok kölcsönt nyernekváltóra, kötelezvényre, értékpapírra és jelzálogra, mérsékelt kamattal mellett.

Ha a tag kölcsönt vesz igénybe, a kölcsönt 1—2 koronájával fizetheti 3 év alatt vissza, ha pedig kölcsönt nem vesz igénybe, de bármely okból a befizetéseket beszüntetni akarja, könyvét másra átruházhatja s azt mint készpénzt bárki átveszi.

A hetenkénti koronás befizetést senki meg nem érzi s így minden tag minden nagyobb áldozat nélkül **három év alatt jól kamatozó tőkére tesz szert.**

Az évtársulatba való belépés mindenkinek melegen ajánlható.

TRISKA J.

zongora-raktára

Kolozsvárt, Sétatér-utcza (Saját ház)

Zongorák, pianinok, harmoniumok és czimballmok gyári áron részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek hecserelését, javítását, hangolását, helyben és vidéken elfogadom.

Phonola-zongorát játszó készülék gyári áron kapható. Ára **1100** korona.

Bármikor megtekinthető!

Uj házikenyér sütőde!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

Wesselényi Miklós utca

25. szám alatt

a főpostával szemben

„Központi kenyérsütőde“

czég alatt

uj házikenyér üzletet

nyitottam.

Házikenyéremet alföldi asszonyokkal süttetem.

Sütődém **Forduló utca 7. sz.** alatt, a Seemann-féle házban van.

Kenyérsütés naponta kétszer, délibe 12 órakor és délután 2 órakor.

Becsés pártfogását kérve, maradok tisztelettel **BARABÁS EDE.**